

Tirsdag 15. maj 2012 kl. 19.30

2/PROGRAM

J. P. Sweelinck: *Variationer over*
(1562-1621) **"Mein junges Leben hat ein End"**

Den hollandske komponist, Sweelinck, var organist ved *Oude Kerk* i Amsterdam. Han var en meget vigtig person i udviklingen af den nordeuropæiske musik, og vi kan trække en direkte linie fra Sweelinck til Bach. Han skrev temmelig meget musik for orgel, cembalo foruden vokalmusik.

J.S Bach: *Passacaglia og fuga i c-mol*
(1685-1750) **Pastorale (fire satser)**

Bachs *Passacaglia* er et relativt tidligt værk, muligvis skrevet i Arnstadt ca. 1705. Værket består af 20 variationer over et tema, som høres i begyndelsen i pedalet alene. Den efterfølgende *fuga* er skrevet over første halvdel af dette tema i kombination med et nyt motiv. Vi har ikke et originalt manuskript fra Bachs hånd, og eftersom Bach kun bruger noget af temaet i fugaen (han kunne ligeså let have brugt det hele), kan det betyde, at han skrev fugaen før passacagliaen. De gamle teoretikere skriver, at et stykke af denne type bør spilles kraftigt hele vejen igennem. Hvis jeg følger deres råd, så sker der to ting: jeg får hovedpine, og I, kære publikum, vil kede jer bravt - derfor gør jeg naturligvis noget helt andet!

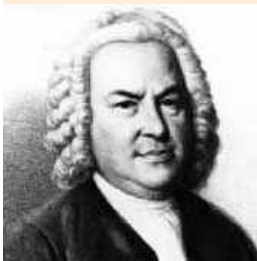
Pastorale er også et tidligt værk. Der er fire satser, som muligvis noget senere er sat sammen af en anden end Bach, og måske denne også har givet stykket sit navn. Kun første sats bruger pedalet og har en pastoral stemning, altså landlig idyl.

William Walond: *Voluntary i c-mol*
(1725-1770) **Largo - Allegro**

Walond var født i Oxford, hvor han også var organist og kopist ved New College og Christ Church Cathedral. Vi ved dog kun meget lidt om hans liv. Han satte Alexander Popes *Ode on St. Cecilia's Day* til musik og er (ligesom Stanley fra sidste koncerts program) kendt for sine fine samlinger af de såkaldte *Voluntaries*.

Sigfrid Karg-Elert: Legend
(1877-1933)

Selv om den tyske komponist Sigfrid Karg-Elert er mest kendt for sin orgelmusik, skrev han også en symfoni, en klaverkoncert og en hel del kammermusik. Hans musik er karakteriseret

KALEJDOSKOP

ved et rigt, post-wagneriansk tonesprog, der ofte peger mod Gerschwin. Hans produktion for orgel er meget stor. Der er 66 koral-improvisationer, hvoraf mange er beregnet til koncertbrug, og et antal større individuelle stykker, heriblandt hans *Orgelsymfoni*, *Partita*, *Variationer* og *Fuga over B-A-C-H*, *Kalejdoskop*, *Cathedral Windows* og *Musik für Orgel*.

Karg-Elert var faktisk en fremragende pianist, og han blev tre år efter Max Regers død ansat som professor i komposition ved konservatoriet i Leipzig i 1919.

Karg-Elert havde altid været imponeret over engelsk orgelspil, og ikke mindst efter afholdelsen af en festival i London i 1930 med 10 koncerter af hans orgelmusik. Han var selv til stede og medbragte noderne til *Kalejdoskop* og til to andre værker som gave til de tre festivalarrangører.

Legend var et af de tre stykker, som Karg-Elert præsenterede ved festivalen i London. Jeg kendte faktisk den person, som *Legend* er tilegnet, Nicholas Choveaux, som jeg mødte i 1960'erne. Choveaux var selv solist ved festivalen, og han fortalte mig meget om Karg-Elerts forventninger til opførelser af hans musik. *Legend* - ligesom *Kalejdoskop* i sidste uges koncert - vidner om komponistens store respekt for engelske organister og engelsk orgelspil.

Jean Langlais: *Triptyque*
(1907-1991)

Melody
Trio
Final

Den blinde organist og komponist, Jean Langlais, var organist ved St Clothilde i Paris. Han skrev meget for orgel - mere end 300 stykker - og han var også kendt for sine improvisationer.

Triptyque er skrevet for musikforlaget *Novello* i London. I midterdelen af stykkets sidste sats høres i pedalet tonerækken fra Big Ben, uret på Parlamentet i London. Temaet kommer oprindeligt fra Cambridge og kaldes nu *Westminster Chimes*.

Triptyque daterer sig fra 1956, og jeg hørte samme år den første opførelse af det i en radioudsendelse, hvor komponisten selv spillede værket i Londons *Royal Festival Hall*.

Michael Austin, maj 2012

"KALEJDOSKOP"
3: Tirsdag 22. maj 2012
4: Tirsdag 29. maj 2012
Alle koncerter kl. 19.30
Gratis adgang